

# หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

หลักสูตร วิชาการทอเสื่อกก จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าบ่อ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดหนองคาย

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ

## ชื่อหลักสูตร วิชาการทอเสื่อกก จำนวน ๑๒ ชั่วโมง ศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าบ่อ

### ความเป็นมา

ความเป็นมา การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา ๒ ปี ที่พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เท่า ทัน” เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและ ชีตความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับ ศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถเชิงการแข่งขัน ทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความ มั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ สภาพสังคมปัจจุบันระบบบริโภค มีความจำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของ ประชาชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีอาชีพเพื่อรองรับความต้องการของประชาชนที่ไม่มีความรู้เรื่องการทอเสื่อกก เพื่อความเป็นอยู่ต่อการดำรงชีวิตของตนเอง ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อ การว่างงานของประชาชน อาชีพการทอเสื่อกกจึงเป็นอาชีพที่เป็นทางเลือกในการสร้างอาชีพหนึ่ง ดังนั้น จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การจัดการศึกษาแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชม.) วิชาชีพหลักสูตรการทอเสื่อกก จำนวน ๑๒ ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชน มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

### หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ก็มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น ด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ด้านการจัดการและบริการ โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของประชาชน และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและ เท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และทักษะด้านการทอเสื่อกก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลาเรียน รวม ๑๒ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๘ ชั่วโมง

## โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. การทอเสื้อเบื้องต้น	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอเสื้ออก ๑.๔ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอเสื้ออก	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื้ออก ๒. การทอเสื้ออกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ๓. วิธีรักษาผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑ ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคล ในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมี ความเป็นไปได้ตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของพื้นที่	๑	๒
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื้ออก เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์	การเตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการ ทอ ๑.เลือกขนาดของต้นกก ๒.การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ -การเลือก อุปกรณ์ สำหรับตัดเส้นกก	เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ในการทอเสื้ออก -การติดตั้งกิ๊และเลือกขนาดของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของต้นกก	วิทยากรอธิบายความรู้การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการทอเสื้ออก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	๑	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ทักษะการประกอบอาชีพ การทอเสื่อกก ลวดลายต่าง ๆ	๑.บอกประโยชน์ของการทอเสื่อกกได้ ๒.เพื่อให้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ขั้นตอนวิธีการการทอเสื่อกก	๑. ฝึกการทอเสื่อกก ๒. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑	๒
๔	โครงการประกอบอาชีพ	๑.เพื่อสร้างอาชีพเสริมให้คนในท้องถิ่น ๒.เพื่อศึกษาการเขียนโครงการอาชีพ	ปฏิบัติงานทอเสื่อกกเพื่อการประกอบอาชีพ	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง ๒. ให้ผู้เรียนจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวความคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง	๑	๒
รวม					๔	๘

### สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้การทอเสื่อกก
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทอเสื่อกก
๓. เนื้อหาวิชาการทอเสื่อกก
๔. ใบความรู้เรื่องการทอเสื่อกก
๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพการ

### วัดและประเมินผล

๑. ภาคทฤษฎี : ภาคปฏิบัติ เท่ากับ ๒๐ : ๘๐ โดยต้องได้คะแนนการประเมินภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของคะแนนภาคทฤษฎี หรือ ๑๒ คะแนน และต้องได้คะแนนภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของคะแนนภาคปฏิบัติ หรือ ๖๐ คะแนน
๒. การประเมินผลการฝึกอาชีพให้ประเมินชิ้นงาน และทักษะตามเกณฑ์
๒. ผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

### เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓. มีผลงานการชงกาแพที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

#### **เอกสารหลักฐานการศึกษา**

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

#### **การเทียบโอน**

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้แล้ว สามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นได้

## บรรณานุกรม

พินัย ทองแดง (2548). คู่มือซ่อมสีธรรมชาติ ฉบับผู้รู้ท้องถิ่น. โครงการฝ่ายเกมใหม่ สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์กลางเวียงการพิมพ์.

ปิยาภรณ์ เพชรสูงเนิน (2549). สีธรรมชาติ. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สุรินทร์: โรงพิมพ์รุ่งธน-เกียรติออฟเซ็ท.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน